

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/31/31/96

KRYZYS PAŃSTWA CZY GRA POLITYCZNA?

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LUTY '96

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

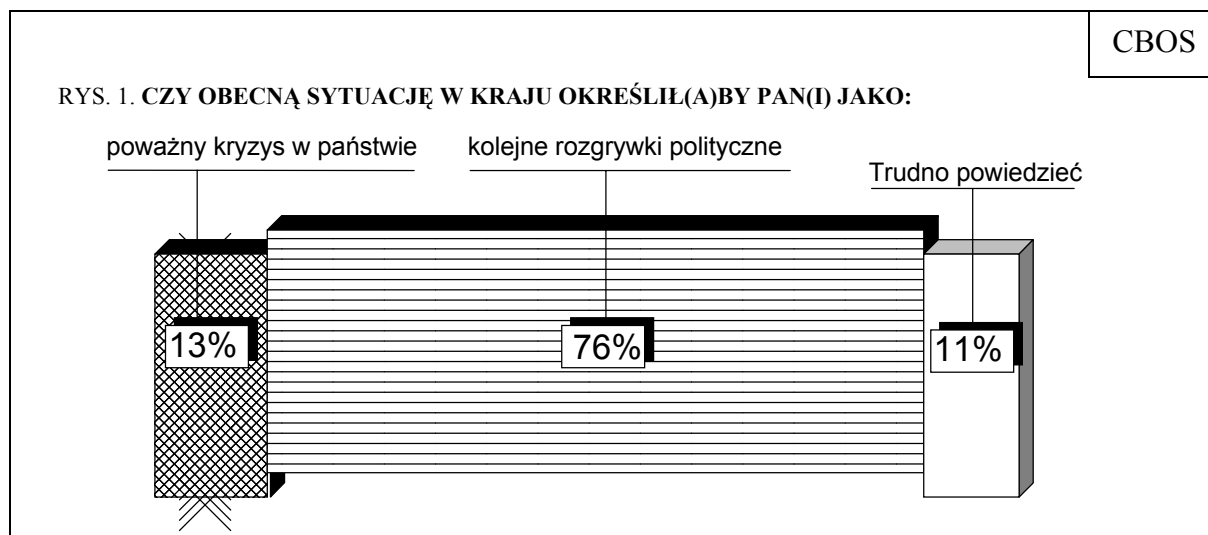
Sytuacja, jaka powstała po oskarżeniu byłego premiera Józefa Oleksego o domniemaną współpracę z obcym wywiadem, była oceniana w sposób skrajnie odmienny. Z jednej strony padały opinie, że ta precedensowa sprawa postawiła nasz kraj w obliczu poważnego kryzysu, z drugiej - definiowano ją wyłącznie w kategoriach walki politycznej. Interesujące jest stwierdzenie, jak społeczeństwo określało tę sytuację. Jakie znaczenie przypisywali badani oskarżeniu premiera o domniemaną współpracę z obcym wywiadem i jak postrzegali rolę mass mediów w tej sprawie.

Należy zaznaczyć, że badanie przeprowadziliśmy po desygnowaniu Włodzimierza Cimoszewicza na premiera, ale jeszcze przed zakończeniem formowania rządu¹.

KRYZYS CZY POLITYCZNE ROZGRYWKI?

Z wcześniejszych sondaży CBOS poruszających sprawę oskarżeń wysuwanych wobec byłego premiera wynikało, że obywatele nie oceniali sytuacji w kraju jako kryzysowej. Pogląd ten znajduje potwierdzenie w innych danych - w ostatnim okresie nie odnotowaliśmy pogorszenia nastrojów społecznych, a poparcie dla SLD jest stabilne i utrzymuje się na wysokim poziomie. W ostatnim badaniu zapytaliśmy respondentów wprost, czy obecną sytuację w kraju określiliby jako kryzys w państwie czy raczej jako kolejne rozgrywki na scenie politycznej. Wyniki potwierdzają nasze wcześniejsze przypuszczenia, że obecna sytuacja nie jest postrzegana jako kryzys państwa. W tych kategoriach definiuje ją jedynie co ósmy badany, natomiast ponad trzy czwarte respondentów podziela pogląd, że mamy do czynienia z kolejnymi rozgrywkami politycznymi.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (69) zrealizowano w dniach 2-6 lutego ‘96 na 1205-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

Osoby deklarujące zainteresowanie sprawą Oleksego ponad dwukrotnie częściej (17%) niż respondenci nie interesujący się nią (7%) określają obecną sytuację w kraju jako poważny kryzys. Mimo to w obu grupach dominuje pogląd sprowadzający całą sprawę do kolejnych rozgrywek politycznych (odpowiednio 77% i 74%). Podobnie wygląda ocena sytuacji z punktu widzenia deklarowanej wiedzy na temat przedmiotu sprawy. Osoby, które wiedzą, o co w niej chodzi, ponad dwukrotnie częściej (18%) niż deklarujące brak rozeznania (8%) definiują obecną sytuację kraju w kategoriach kryzysu, natomiast w obu grupach zdecydowanie przeważa opinia, że jest to tylko gra polityczna (odpowiednio 77% i 78%).

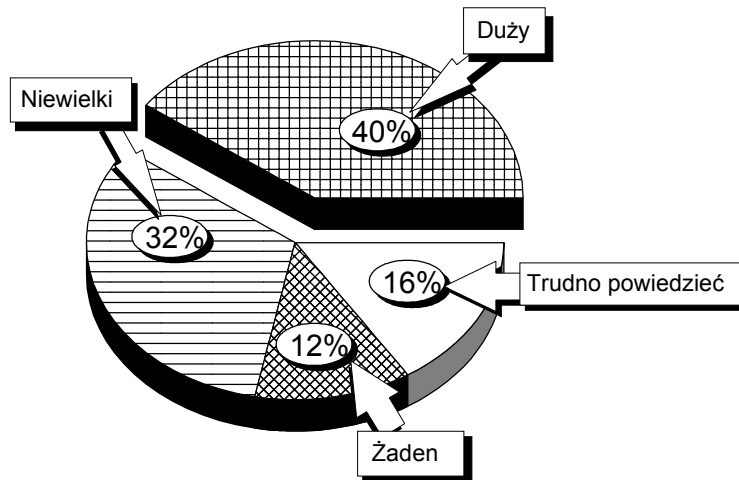
Opinie o obecnej sytuacji w kraju istotnie różnicuje samoidentyfikacja polityczna badanych. Osoby sytuujące się po lewej stronie sceny politycznej powszechnie (96%) definiują tę sytuację jako grę polityczną. Badani deklarujący poglądy prawicowe znacznie częściej (27%) są zdania, że mamy do czynienia z poważnym kryzysem w państwie, jednak w tej grupie również przeważa (66%) opinia ograniczająca tę sytuację do rozgrywek politycznych.

Sytuacja w kraju nie jest postrzegana jako kryzysowa, ponieważ większość społeczeństwa sądzi, że sprawa Oleksego nie będzie miała praktycznie żadnego wpływu ani na życie zwykłych obywateli (79%), ani na sytuację gospodarczą kraju (69%). Przeciwny pogląd („będzie miała duży wpływ”) wyraża odpowiednio 8% i 15% ankietowanych.

Mimo to badani uważają, że sprawa Józefa Oleksego może mieć wpływ na pozycję Polski w świecie i decyzję przyjęcia naszego kraju w poczet członków NATO.

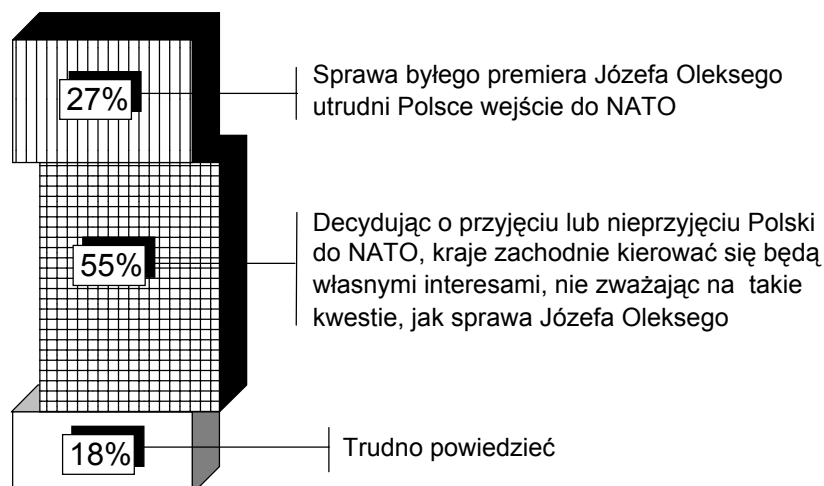
CBOS

RYS. 2. CZY, PANA(I) ZDANIEM, SPRAWA JÓZEFA OLEKSEGO BĘDZIE MIAŁA DUŻY, NIEWIELKI CZY TEŻ ŻADEN WPŁYW NA POZYCJĘ POLSKI W ŚWIECIE ?

CBOS

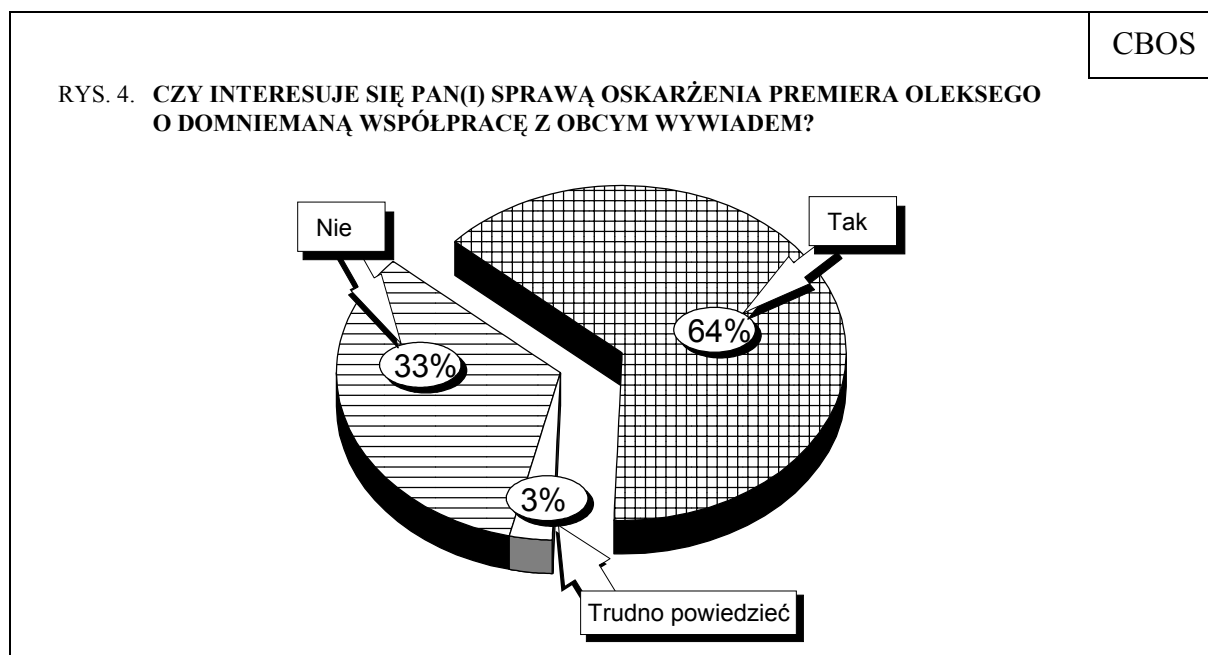
RYS. 3. KTÓRY Z PONIŻSZYCH POGLĄDÓW JEST BLIŻSZY PANA(I) OPINII:

O wpływie sprawy Oleksego na międzynarodową pozycję Polski i kwestię przyjęcia naszego kraju do NATO przekonane są przede wszystkim osoby przeświadczone o winie byłego premiera oraz badani zdradzający szeroko rozumianą antypatię dla lewicy (ci, którzy negatywnie oceniali rząd Oleksego, nie głosowali w wyborach prezydenckich na Aleksandra Kwaśniewskiego i nie identyfikują się z lewicową opcją polityczną). Do bagatelizowania wpływu sprawy Oleksego na te kwestie w większym stopniu niż inni skłonni są respondenci identyfikujący się z lewicą, wyborcy Aleksandra Kwaśniewskiego i badani pozytywnie oceniający dokonania rządu Józefa Oleksego.

SPOŁECZNE ZAINTERESOWANIE SPRAWĄ OLEKSEGO

Sprawa Józefa Oleksego wzbudzała dość duże zainteresowanie społeczne - niemal dwie trzecie ankietowanych deklarowało, że interesuje się nią.

Sprawą byłego premiera interesowały się przede wszystkim osoby lepiej sytuowane oraz kadra kierownicza, inteligencja, prywatni przedsiębiorcy, pracownicy umysłowi i robotnicy wykwalifikowani. Zainteresowanie wzrasta wraz z wykształceniem - w grupie osób, które zakończyły swą edukację na szkole podstawowej, sprawą Oleksego interesuje się mniej niż połowa (44%), podczas gdy wśród respondentów z wykształceniem - aż 80%.

Interesowanie się sprawą Oleksego ma związek ze śledzeniem wydarzeń politycznych w ogóle. W grupie osób deklarujących duże zainteresowanie polityką niemal wszyscy (92%) interesują się tą sprawą. Wśród respondentów, których polityka nie zajmuje wcale, osoby nie interesujące się sprawą Oleksego stanowią 61%. Fakt, że co trzecia osoba spośród deklarujących brak zainteresowania życiem politycznym zainteresowana jest jednak sprawą oskarżeń wobec premiera, może wskazywać na to, że w odczuciu społecznym sprawa ta wykracza poza ramy polityki, a jej ciężar gatunkowy jest większy niż innych wydarzeń o charakterze politycznym.

Nie dla wszystkich jasna i zrozumiała jest sprawa Józefa Oleksego. Ponad połowa (54%) badanych deklaruje, że wie, o co w niej chodzi, a prawie dwie piąte (38%) ma odmienne zdanie. Co ciekawe, nawet w grupie respondentów interesujących się sprawą co czwarty nie wie, o co w niej chodzi. Może to wskazywać, z jednej strony, na pewien niedosyt informacji na ten temat, natomiast z drugiej na doszukiwanie się podtekstów, ukrytych znaczeń i "prawdziwych celów" sprawy Oleksego. Wśród ankietowanych nie wiedzących, o co w tej sprawie chodzi, największą część stanowią osoby deklarujące brak zainteresowania polityką w ogóle.

WINNY CZY NIEWINNY?

Ośrodki badania opinii publicznej spotykają się z zarzutami, że zadając respondentom pytania na temat winy bądź niewinności premiera Oleksego przyczyniają się do wydawania swego rodzaju osądów, które nie powinno mieć miejsca przed prawomocnym orzeczeniem sądu. Jednak, naszym zdaniem, odpowiedzi ankietowanych umożliwiają jedynie poznanie reakcji społeczeństwa na przedstawiane w środkach masowego przekazu argumenty w tej sprawie.

Przekonanie o niewinności byłego premiera żywi 38% badanych. Niemal tyle samo osób (37%) nie ma zdania na ten temat, natomiast 25% respondentów jest przeświadczonych o winie Józefa Oleksego.

Wydaje się, że przekonanie o winie lub niewinności byłego premiera jest swego rodzaju „wewnętrznym przeświadczeniem”, nie mającym wiele wspólnego z informacjami lub wydarzeniami dotyczącymi tej sprawy. Wskazuje na to związek między tym przekonaniem a deklarowaną wiedzą na temat przedmiotu sprawy.

Tabela 1

w procentach

Czy o sprawie Józefa Oleksego powiedział(a)by Pan(i):	Czy osobiście jest Pan(i) przekonany(a) o winie czy też raczej o niewinności Józefa Oleksego?		
	raczej o winie	raczej o niewinności	trudno powiedzieć
Wiem, o co w tej sprawie chodzi	34	41	25
Nie wiem, o co w tej sprawie chodzi	14	38	48
Trudno powiedzieć	11	24	65

Wśród osób, które - jak twierdzą - wiedzą, o co w tej sprawie chodzi, zdania na temat ewentualnej winy Oleksego są podzielone. Największa grupa opowiada się po stronie premiera, uznając jego niewinność, ale niewiele mniej osób wyraża przekonanie, że premier jest winien. Duża część respondentów deklarujących brak wiedzy na temat przedmiotu sprawy (38%) zajmuje natomiast postawę, którą nazwać by można „domniemaniem niewinności” - mimo swego niezorientowania w całej sprawie skłonna jest wierzyć w niewinność premiera.

Na opinie o winie bądź niewinności byłego premiera istotny wpływ ma wiele czynników nie dotyczących bezpośrednio tej sprawy, ale mających charakter polityczny - przede wszystkim stosunek do rządu kierowanego przez Józefa Oleksego, preferencje w ostatnich wyborach prezydenckich i własna identyfikacja polityczna. Negatywna ocena dokonań poprzedniego rządu łączy się najczęściej z przeświadczeniem o winie premiera i odwrotnie. Wśród uznających winę Oleksego przeważającą większość stanowią osoby, które w ostatnich wyborach prezydenckich udzieliły poparcia Lechowi Wałęsie, natomiast tylko 14% jego wyborców przekonanych jest o niewinności Oleksego. Większość elektoratu Aleksandra Kwaśniewskiego ma przeświadczenie o niewinności byłego premiera, natomiast o jego winie przekonanych jest 6% wyborców obecnego prezydenta. Analizując opinie respondentów w kontekście ich przynależności do organizacji politycznych przed 1989 rokiem można stwierdzić, że byli członkowie PZPR są w największym stopniu przekonani o niewinności Józefa Oleksego. Również większość badanych identyfikujących się obecnie z lewicową opcją polityczną skłania się ku opinii, że Oleksy jest niewinny (73%), natomiast przeważająca część osób sytuujących się po prawej stronie sceny politycznej raczej sądzi, że były premier jest winien (54%).

W ciągu ostatnich dwóch miesięcy pytanie o to, czy w społecznym odczuciu premier Oleksy jest winny czy niewinny, zadawane było kilkakrotnie - w różny sposób (np. „Czy bliższe prawdy jest stanowisko ministra Milczanowskiego czy premiera Oleksego?”). Mimo iż w tym czasie w sprawie Oleksego pojawiały się nowe argumenty, podawane do publicznej wiadomości, liczba osób przekonanych o winie bądź niewinności byłego premiera pozostała niemal na tym samym poziomie. Fakt ten może być kolejnym potwierdzeniem hipotezy, iż

w tej sprawie dla przeświadczenia o winie czy niewinności Oleksego stosunkowo najmniejsze znaczenie mają obiektywne argumenty, bezpośrednio dotyczące tej sprawy.

W związku z zarzutami wobec byłego premiera znowu powróciła kwestia lustracji, tym razem w formie postulatu zgłoszonego przez prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego. Sprawa ta została omówiona w innym komunikacie CBOS². Tutaj warto jednak wspomnieć, że ocena intencji prezydenta w tej kwestii różni się zasadniczo w zależności od osobistego przeświadczenia o winie bądź niewinności Józefa Oleksego. Osoby uważające, że premier jest winien zarzucanych mu czynów, znacznie częściej skłonne są sądzić, że zgłaszając postulat lustracji prezydent kierował się przede wszystkim interesem obozu, z którego się wywodzi. Badani wierzący w niewinność Oleksego w większym stopniu twierdzą, że Aleksander Kwaśniewski kierował się interesem państwa.

Czy sprawa oskarżenia premiera Oleksego o domniemaną współpracę z obcym wywiadem znajdzie swe ostateczne wyjaśnienie? Zdania respondentów są w tej kwestii podzielone.

Tabela 2

w procentach

Jak się Panu(i) wydaje, czy sprawa zarzutów wobec Józefa Oleksego zostanie do końca wyjaśniona czy też nie?	Wskazania respondentów według terminów badań	
	12-16 I '96	2-6 II '96
Nie zostanie wyjaśniona	36	44
Zostanie wyjaśniona	54	41
Trudno powiedzieć	10	15

O możliwości ostatecznego wyjaśnienia sprawy zarzutów wobec Józefa Oleksego przekonane są przede wszystkim osoby wierzące w niewinność byłego premiera (56%). Respondenci przychylający się do opinii, że jest on winien zarzucanych mu czynów, raczej sceptycznie oceniają możliwość ostatecznego wytłumaczenia tej sprawy - 69% spośród nich nie wierzy, że zostanie ona wyjaśniona. Poprzednie badania CBOS dowodzą, iż brak wiary w możliwość ostatecznego wyjaśnienia sprawy w mniejszym stopniu wiąże się z jej szczególnym charakterem, częściej natomiast wynika z przeświadczenia, że jeszcze żadna afery polityczna w Polsce nie została wyjaśniona.

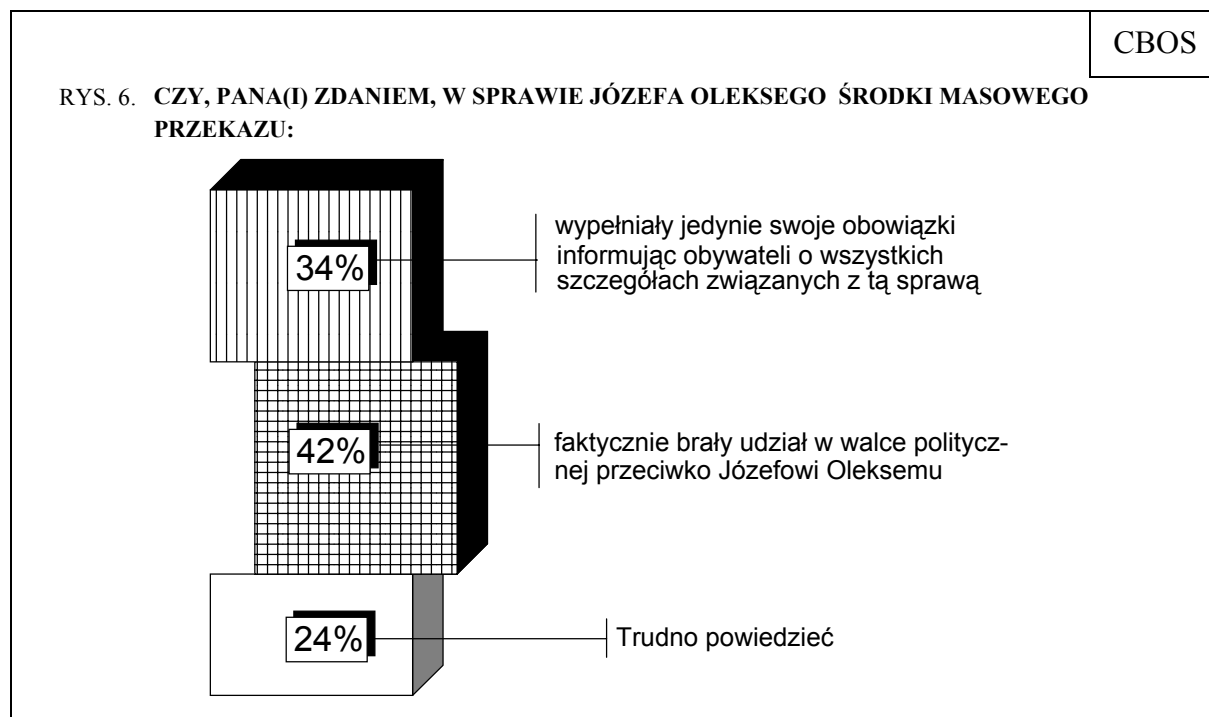
² Zob. komunikat CBOS „Lustracja - problem wciąż aktualny”.

Warto dodać, że w porównaniu z początkiem stycznia zmniejszyła się (o 13 punktów procentowych) liczba osób przekonanych, że sprawa Oleksego zostanie całkowicie wyjaśniona, wzrosła zaś (o 8 punktów) liczba tych, którzy nie mają nadziei na ostateczne jej wyjaśnienie.

ROLA ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU W SPRAWIE OLEKSEGO

Sprawa oskarżenia byłego premiera o domniemaną współpracę z obcym wywiadem wzbudzała ogromne zainteresowanie mediów. Ze strony niektórych polityków spotykały się one nawet z zarzutem braku bezstronności i faktycznego udziału w walce politycznej. A jak respondenci definiują rolę, jaką środki masowego przekazu odegrały w tej sprawie? Czy informując obywateli o wszystkich szczegółach związanych z tą sprawą spełniły one jedynie swój obowiązek czy też faktycznie stały się stroną w walce politycznej?

Poglądy badanych na temat roli środków masowego przekazu w sprawie Józefa Oleksego są podzielone, choć nieco więcej osób ocenia ją niekorzystnie, uważając, że media faktycznie wzięły udział w walce politycznej przeciwko Józefowi Oleksemu.

Opinia o roli mass mediów w sprawie Oleksego modyfikowana jest w istotny sposób przez nie dotyczące jej bezpośrednio czynniki o charakterze politycznym. Udział w walce politycznej przeciwko Józefowi Oleksemu przypisują środkom masowego przekazu - w większym stopniu niż inni - ci, którzy w ostatnich wyborach prezydenckich udzielili poparcia Aleksandrowi Kwaśniewskiemu, badani pozytywnie oceniający dokonania rządu kierowanego przez Oleksego, należący w przeszłości do PZPR i identyfikujący się obecnie z lewicową opcją polityczną. O tym, że poświęcając wiele miejsca tej sprawie media spełniały jedynie swój obowiązek wobec obywateli, przekonana jest większość badanych deklarujących prawicowe poglądy polityczne, wyborców Lecha Wałęsy i osób negatywnie oceniających rząd Oleksego.

Przekonanie, że prasa, radio i telewizja odgrywały rolę strony w walce politycznej, ma większość badanych zamierzających poprzeć w wyborach parlamentarnych SLD (81%). W elektoratach PSL i UP zdania na ten temat są podzielone, choć nieco więcej osób ocenia rolę mediów negatywnie (po 45%) niż pozytywnie (odpowiednio 32% i 39%). Wśród potencjalnych wyborców innych większych partii przeważa opinia, że media jedynie informowały o całej sprawie (BBWR - 57%, KPN - 62%, UPR - 56%, ROP - 67%, NSZZ „Solidarność” - 62%, UW - 67%).

Tak więc wydaje się, że zarówno dla przekonania o winie bądź niewinności Józefa Oleksego, jak i dla oceny roli mediów w tej sprawie najistotniejsze znaczenie mają nie tyle merytoryczne argumenty jej dotyczące, ile stosunek do PRL i lewicy w ogóle. Identyfikacja z lewicową opcją polityczną czy - łagodniej ujmując - sympatie lewicowe rozumiane jako poparcie w wyborach prezydenckich kandydata lewicy oraz pozytywna ocena dokonań lewicowego rządu sprzyjają uznawaniu Oleksego za niewinnego i postrzeganiu roli mediów w negatywnym świetle. Można tu mówić o swego rodzaju poczuciu solidarności, cechującym osoby sympatyzujące z lewicą. W tym kontekście - jak można przypuszczać - mandat zaufania, jakiego zdecydowanie udzieliło Oleksemu SLD, nie wpłynie na spadek notowań tej partii, czego potwierdzeniem jest stałe poparcie, jakie uzyskuje ona w sondażach.

Sprawa oskarżenia byłego premiera Józefa Oleksego o domniemaną współpracę z obcym wywiadem nie postawiła Polski w obliczu kryzysu politycznego - taką opinię wyraża większość ankietowanych. Sprawa ta nie ma wpływu, zdaniem badanych, na życie obywateli i sytuację gospodarczą, może mieć natomiast pewne znaczenie dla pozycji Polski na arenie międzynarodowej i kwestii przyjęcia naszego kraju do NATO.

Zdania na temat winy bądź niewinności Józefa Oleksego są podzielone, choć największa część respondentów wyraża przekonanie, że były premier jest niewinny. Zarówno poglądy na ten temat, jak i ocena sytuacji w kraju zależą przede wszystkim od osobistych sympatii i identyfikacji politycznych.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Czy obecną sytuację w kraju określił(a)by Pan(i) jako:
1 - poważny kryzys w państwie; 2 - kolejne rozgrywki polityczne (%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	13	76	10	1205
Płeć				
Mężczyźni	15	78	8	570
Kobiety	12	75	13	635
Wiek				
do 24 lat	15	79	6	178
25-34	10	82	8	224
35-44	14	79	7	271
45-54	10	79	11	200
55-64	15	75	10	158
65 lat i więcej	16	61	23	174
Miejsce zamieszkania				
Wieś	11	75	15	452
Miasto do 20 tys.	14	80	6	166
od 21 do 100 tys.	13	81	6	200
101-500 tys.	16	76	9	248
501 tys. i więcej mieszk.	17	71	12	135
Region				
Północny	13	80	7	156
Zachodni	9	84	8	136
Środkowozachodni	15	76	10	174
Środkowy	14	77	9	217
Wschodni	15	70	15	140
Południowo-wschodni	9	79	13	176
Południowo-zachodni	17	71	12	206
Wykształcenie				
Podstawowe	13	69	18	420
Zasadnicze zawodowe	11	81	8	314
Średnie	14	81	6	367
Wyższe	21	73	6	105
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	19	71	10	77
Prac. umysł. niż. szczebla	10	86	4	109
Pracownicy fiz. - umysł.	10	81	10	60
Robotnicy wykwalifikowani	12	83	5	133
Robotnicy niewykwalifik.	6	84	9	52
Rolnicy	12	74	14	83
Prywatni przedsiębiorcy	13	80	7	62
Bierni zawodowo				
Renciści	10	74	16	170
Emeryci	16	70	14	205
Uczniowie i studenci	30	66	4	69
Bezrobotni	8	83	9	122
Gospodynie domowe i inni	15	68	18	61
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	14	75	10	139
Sektor państwowy	9	85	6	133
Sektor prywatny	12	82	6	232
Spółdzielczość	13	78	9	24
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	14	75	11	291
151 - 225	11	78	11	212
226 - 325	13	75	12	290
326 - 425	13	79	8	149
426 i powyżej	17	77	6	186
Ocena własnych war. mater.				
Złe	15	72	13	385
Średnie	11	78	11	573
Dobre	15	79	5	247
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	11	72	16	62
Raz w tygodniu	16	73	12	683
Kilka razy w roku	9	83	9	324
W ogóle nie uczestniczy	12	82	5	135
Poglądy polityczne				
Lewica	2	96	2	276
Centrum	10	83	7	302
Prawica	27	66	7	366
Trudno powiedzieć	10	62	28	261

Tabela 2. Czy interesuje się Pan(i) sprawą oskarżenia premiera Oleksego o domniemaną współpracę z obcym wywiadem? (%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	64	32	3	1205
Płeć				
Mężczyźni	69	27	4	570
Kobiety	60	37	3	635
Wiek				
do 24 lat	62	34	4	178
25-34	65	32	3	224
35-44	67	32	1	271
45-54	71	26	3	200
55-64	65	33	2	158
65 lat i więcej	53	40	7	174
Miejsce zamieszkania				
Wieś	55	39	6	452
Miasto do 20 tys.	67	32	1	166
od 21 do 100 tys.	69	28	2	200
101-500 tys.	73	25	2	248
501 tys.i więcej mieszk.	71	28	1	135
Region				
Północny	61	35	4	156
Zachodni	62	34	4	136
Środkowozachodni	68	27	5	174
Środkowy	66	32	1	217
Wschodni	60	35	4	140
Południowo-wschodni	67	29	4	176
Południowo-zachodni	64	35	1	206
Wykształcenie				
Podstawowe	50	44	6	420
Zasadnicze zawodowe	64	34	2	314
Średnie	75	24	1	367
Wyższe	87	12	1	105
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	82	18	0	77
Prac.umysł.niż.szczębla	72	27	1	109
Pracownicy fiz.- umysł.	65	34	1	60
Robotnicy wykwalifikowani	72	26	2	133
Robotnicy niewykwalifik.	49	49	2	52
Rolnicy	57	36	7	83
Prywatni przedsiębiorcy	79	21	0	62
Bierni zawodowo				
Renciści	57	39	4	170
Emeryci	63	32	5	205
Uczniowie i studenci	69	29	2	69
Bezrobotni	53	43	4	122
Gospodynie domowe i inni	61	34	5	61
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	70	30	1	139
Sektor państwowy	72	27	2	133
Sektor prywatny	73	25	2	232
Spółdzielczość	56	44	0	24
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	56	39	5	291
151 - 225	64	33	4	212
226 - 325	62	35	3	290
326 - 425	70	27	3	149
426 i powyżej	80	20	0	186
Ocena własnych war. mater.				
Złe	60	35	5	385
Średnie	63	34	3	573
Dobre	75	25	1	247
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	59	40	0	62
Raz w tygodniu	62	35	3	683
Kilka razy w roku	67	30	3	324
W ogóle nie uczestniczy	73	23	3	135
Poglądy polityczne				
Lewica	76	22	2	276
Centrum	65	34	1	302
Prawica	74	24	2	366
Trudno powiedzieć	38	54	9	261

Tabela 3. A czy osobiście jest Pan(i) przekonany(a) o winie czy też raczej o niewinności Józefa Oleksego?

(%)

	Raczej o winie	Raczej o niewinności	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	25	39	37	1204
Płeć				
Mężczyźni	26	41	33	570
Kobiety	23	36	40	634
Wiek				
do 24 lat	29	37	34	178
25-34	22	43	35	224
35-44	27	40	33	271
45-54	23	40	37	199
55-64	23	42	35	158
65 lat i więcej	23	28	49	174
Miejsce zamieszkania				
Wieś	19	37	44	452
Miasto do 20 tys.	20	45	35	165
od 21 do 100 tys.	27	42	31	200
101-500 tys.	31	38	31	248
501 tys. i więcej mieszk.	32	33	35	135
Region				
Północny	31	36	33	155
Zachodni	17	47	36	136
Środkowo-zachodni	15	43	42	174
Środkowy	27	40	33	217
Wschodni	27	39	34	140
Południowo-wschodni	25	32	43	176
Południowo-zachodni	30	35	35	206
Wykształcenie				
Podstawowe	19	37	44	420
Zasadnicze zawodowe	22	41	37	314
Średnie	32	39	29	366
Wyższe	29	39	32	105
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	30	38	31	77
Prac. umysł. niż. szczebla	27	42	31	109
Pracownicy fiz. - umysł.	23	46	32	60
Robotnicy wykwalifikowani	28	41	32	133
Robotnicy niewykwalifik.	24	40	35	52
Rolnicy	19	37	44	83
Prywatni przedsiębiorcy	28	47	25	62
Bierni zawodowo				
Renciści	13	44	43	170
Emeryci	26	32	42	205
Uczniowie i studenci	44	31	24	69
Bezrobotni	18	35	47	122
Gospodynie domowe i inni	28	38	34	61
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	20	47	34	139
Sektor państwowy	31	43	26	133
Sektor prywatny	28	36	35	232
Spółdzielczość	35	36	29	24
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	26	39	35	291
151 - 225	23	40	37	212
226 - 325	24	39	36	290
326 - 425	18	41	41	149
426 i powyżej	31	40	28	186
Ocena własnych war. mater.				
Złe	26	37	38	384
Średnie	23	39	38	573
Dobre	27	42	32	247
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	39	21	40	61
Raz w tygodniu	25	34	40	683
Kilka razy w roku	22	48	30	324
W ogóle nie uczestniczy	21	46	33	135
Poglądy polityczne				
Lewica	5	73	22	276
Centrum	19	42	39	302
Prawica	54	15	31	366
Trudno powiedzieć	10	31	58	260

Tabela 4. A czy, Pana(i) zdaniem, w sprawie Józefa Oleksego środki masowego przekazu: 1 - wypełniały jedynie swoje obowiązki informując obywateli o wszystkich szczegółach związanych z tą sprawą; 2 - faktycznie brały udział w walce politycznej przeciwko Józefowi Oleksemu

	(%)			
	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	34	42	24	1205
Płeć				
Mężczyźni	38	45	17	570
Kobiety	31	40	29	635
Wiek				
do 24 lat	35	45	21	178
25-34	40	44	15	224
35-44	33	49	19	271
45-54	34	46	20	200
55-64	31	44	25	158
65 lat i więcej	31	21	48	174
Miejsce zamieszkania				
Wieś	30	38	32	452
Miasto do 20 tys.	36	47	17	166
od 21 do 100 tys.	31	48	21	200
101-500 tys.	38	45	17	248
501 tys. i więcej mieszk.	43	38	19	135
Region				
Północny	35	47	18	156
Zachodni	34	42	24	136
Środkowo-zachodni	37	44	29	174
Środkowy	33	46	20	217
Wschodni	30	37	33	140
Południowo-wschodni	35	41	24	176
Południowo-zachodni	44	38	19	206
Wykształcenie				
Podstawowe	27	36	36	420
Zasadnicze zawodowe	34	44	22	314
Średnie	39	46	15	367
Wyższe	47	44	9	105
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	44	43	13	77
Prac.umysł.niż.szczębla	36	52	12	109
Pracownicy fiz.- umysł.	26	59	15	60
Robotnicy wykwalifikowani	43	45	12	133
Robotnicy niewykwalifik.	27	45	29	52
Rolnicy	30	45	25	83
Prywatni przedsiębiorcy	40	48	12	62
Bierni zawodowo				
Renciści	21	42	37	170
Emeryci	35	33	32	205
Uczniowie i studenci	40	47	14	69
Bezrobotni	38	34	28	122
Gospodynie domowe i inni	37	33	30	61
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	32	48	20	139
Sektor państwowy	41	46	13	133
Sektor prywatny	38	50	12	232
Spółdzielczość	39	47	14	24
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	36	36	29	291
151 - 225	31	45	24	212
226 - 325	36	40	24	290
326 - 425	27	49	23	149
426 i powyżej	39	48	13	186
Ocena własnych war. mater.				
Złe	34	37	29	385
Średnie	34	42	24	573
Dobre	34	51	15	247
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	30	28	42	62
Raz w tygodniu	37	38	25	683
Kilka razy w roku	31	50	19	324
W ogóle nie uczestniczy	28	52	20	135
Poglądy polityczne				
Lewica	16	75	9	276
Centrum	33	46	22	302
Prawica	60	24	17	366
Trudno powiedzieć	20	29	51	261